

Súd: Okresný súd Vranov n/T  
Spisová značka: 8Cb/20/2013  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812212642  
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 10. 2013  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská  
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2013:8812212642.4

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci navrhovateľa: BL Telecom debt, s.r.o., Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 45 535 108, zastúpeného: Advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, proti odporcovi: A. S., W.. XX. XX. XXXX, XXX XX Z. XX, o zaplatenie sumy 847,05 eur s príslušenstvo, t a k t o

### rozhodol:

Návrh navrhovateľa z a m i e t a.

Odporcovi sa trovy konania n e p r i z n á v a j ú .

### o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 847,05 eur spolu s 10 % úrokom z omeškania ročne z dlžnej sumy vo výške 43,03 eur od 28. 02. 2009 do zaplatenia, s 9,50 % úrokom z omeškania ročne z dlžnej sumy vo výške 79,52 eur od 28. 03. 2009 do zaplatenia, s 9,25 % úrokom z omeškania ročne z dlžnej sumy vo výške 58,96 eur od 28. 04. 2009 do zaplatenia, s 9,00 % úrokom z omeškania ročne z dlžnej sumy vo výške 1,66 eur od 28. 05. 2009 do zaplatenia, s 9,00 % úrokom z omeškania ročne z dlžnej sumy vo výške 663,88 eur od 28. 02. 2010 do zaplatenia a na náhradu trov konania. Podanie návrhu odôvodnil tým, že dňa 16.12.2011 spoločnosť Slovak Telekom, a.s., ako postupca a navrhovateľ ako postupník uzavreli zmluvu o postúpení pohľadávok, predmetom ktorej bol odplatný prevod pohľadávok navrhovateľa uvedených v prílohe zmluvy, vrátane pohľadávky voči odporcovi. Odporca ako záujemca uzavrel s právnym predchodcom navrhovateľa ako poskytovateľom v zmysle § 43 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZEK“) zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby právnym predchodcom navrhovateľa (ako podnikom v zmysle § 4 ods. 8 ZEK) odporcovi (ako účastníkovi v zmysle § 5 ods. 7 ZEK). Odporca sa zaviazal riadne odoberať službu a platiť za ňu riadne a včas poplatky dohodnuté v aktuálnom Cenníku. Navrhovateľ následne vystavil odporcovi faktúry: č. 7001128060, splatnú dňa 28.02.2010 v sume 663,88 eur, č. 7901012628, splatnú dňa 28.2.2009 v sume 43,03 eur, č. 7902021447, splatnú dňa 27.03.2009 v sume 79,52 eur, č. 7903032579, splatnú dňa 27.04.2009 v sume 58,96 eur a č. 7904102173, splatnú dňa 27.05.2009 v sume 1,66 eur. Celková neuhradená suma v čase postúpenia pohľadávky predstavovala 847,05 eur. Nezaplatením týchto faktúr v lehote ich splatnosti riadne a včas sa odporca vo vzťahu k navrhovateľovi dostal v zmysle ust. § 517 ods. 2 a nasl. Občianskeho zákonníka do omeškania a navrhovateľ má teda nárok na úrok z omeškania z dlžnej sumy vo výške podľa platných právnych predpisov za každý deň omeškania až do jej zaplatenia.

Odporca v písomnom vyjadrení uviedol, že je firma Zdenek Ferenc Cefo IČO: 37 350643 ukončila svoju činnosť ku dňu 30.03.2009. Ani táto firma, ani on ako fyzická osoba nikdy nemal podpísanú zmluvu na

služby ani so Slovak Telecom ani s BL Telecom ani so žiadnou spoločnosťou. Zmluvná pokuta je podľa neho horibilná, neadekvátne a nesie všetky znaky úžery.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom odporcu, oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to žalobným návrhom, Žiadosťou o poskytovanie telekomunikačných služieb verejnej rádiatelefontnej siete v systéme NMT/GSM EuroTel Bratislava, a.s. č. 1220927 (ďalej len „Zmluva o pripojení“), Dodatkom k zmluve o pripojení č. 1220927, faktúrami: č. 7001128060, č. 7901012628, č. 7902021447, č. 7903032579, č. 7904102173, podrobnými mesačnými výpismi pre telefónne číslo: XXXXXXXXXX, Všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spol. T-Mobile Slovensko, výpisom zo živnostenského registra odporcu, písomnými vyjadreniami účastníkov konania a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledujúci stav:

Podľa Zmluvy o pripojení pôvodný veriteľ - spol. Eurotel Bratislava a.s., poskytol odporcovi, 1 ks SIM karty, ktorá umožňovala odporcovi využívať telekomunikačné služby poskytované navrhovateľom, SIM karta mala účastnícke telefónne číslo XXXXXXXXXX. Predmetom zmluvy bol účastnícky program „Tempo 80“. Aktivácia prebehla ku dňu 07.12.2000 a navrhovateľ poskytol odporcovi mobilný telefón Nokia 5110.

Z dodatku uzavretého k uvedenej zmluve o pripojení vyplýva, že predmetom tohto dodatku je aktivácia služby 55 Viac. Navrhovateľ sa zaviazal k predaju zľavneného mobilného telefónu určeného na používanie v sieti GSM a zároveň poskytol odporcovi mobilný telefón Sagem MyX5-2 za maximálnu kúpnu cenu 1,-Sk. Účastník sa zaviazal riadne a včas platiť cenu služieb podniku podľa zvoleného programu služieb a dodržiavať svoje povinnosti v súlade so Zmluvou o pripojení, Všeobecnými podmienkami poskytovania verejnej elektronickej komunikačnej služby spoločnosti Eurotel Bratislava a.s., platným cenníkom služieb spoločnosti Eurotel Bratislava a.s., a Dodatkom. Účastník sa v tomto Dodatku zaviazal, že po dobu 24 mesiacov od uzavretia Dodatku nepožiada o vypojenie SIM-karty z prevádzky a že sa nedopustí takého konania a ani neumožní také konania, na základe ktorého by podniku vzniklo právo zrušiť zmluvu o pripojení odstúpením od nej, alebo právo vypovedať zmluvu o pripojení z dôvodov porušenia povinností zo strany účastníka. Taktiež sa v tomto dodatku zaviazal, že v prípade porušenia zmluvných povinností a následného vypojenia SIM-karty zo strany podniku, je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu vo výške 10.000,-Sk (331,94 eur).

Podľa čl. 4 bod 4.2 písm. b) Všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spol. T-Mobile Slovensko (ďalej len „Všeobecné podmienky“), okrem ďalších povinností uvedených vo Všeobecných podmienkach odporca bol povinný zaplatiť ceny Služieb sprístupnených účastníkovi podľa Všeobecných podmienok a platného Cenníka.

Podľa Článku 6., bod 6.4., 6.6. a 6.7. Všeobecných podmienok, účastník je povinný uhrádzať svoje záväzky zo zmluvného vzťahu riadne a včas. Všetky poplatky spojené s úhradou faktúr znáša v plnom rozsahu účastník. Spoločnosť je oprávnená písomne, prostredníctvom SMS správ, e-mailom alebo prostredníctvom automatického telefonického volacieho systému upozorniť účastníka na jeho povinnosť zaplatiť dlžnú čiastku v prípade, ak neuhradí cenu služieb vyúčtovanú faktúrou v lehote jej splatnosti a určiť dodatočnú lehotu na zaplatenie. Poplatok za upomienku za oneskorenú platbu v zmysle cenníka ako aj všetky náklady spojené so súdnym alebo mimosúdnym vymáhaním pohľadávky znáša účastník.

V zmysle Článku 10., body 10.1. a 10.2. Všeobecných podmienok, ak v lehote splatnosti nedôjde zo strany účastníka k úhrade akéhokoľvek peňažného záväzku alebo jeho časti zo zmluvy alebo z akéhokoľvek iného zmluvného vzťahu spoločnosťou, má spoločnosť voči účastníkovi nárok na úrok z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Úrok z omeškania zo sumy nezaplateného peňažného záväzku je splatný po uplynutí dňa, ktorý je ako deň splatnosti peňažného záväzku uvedený vo faktúre, ktorou spoločnosť vyúčtovala účastníkovi peňažný záväzok.

Podľa Článku 10., bod 10.3.. Všeobecných podmienok, v prípade ak bola medzi spoločnosťou a účastníkom dohodnutá pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zo zmluvy zmluvná pokuta, zaplatením zmluvnej pokuty nezaniká právo dotknutej zmluvnej strany na náhradu škody v plnom rozsahu, ktorá jej vznikla porušením zmluvnej povinnosti, na ktorú sa vzťahuje zmluvná pokuta.

Podľa Článku 12., bod 12.2. písm. b) a d). Všeobecných podmienok, spoločnosť je oprávnená dočasne prerušiť alebo obmedziť poskytovanie služieb účastníkovi bez predošlého upozornenia z dôvodu nezaplatenia splatnej ceny za služby do 1 dňa od jej splatnosti a to až do zaplatenia, alebo zániku zmluvy, z dôvodu porušenia zmluvných podmienok zo strany účastníka iných ako uvedených v bode b) a c) tohto bodu.

Podľa Článku 13., bod 13.2. písm. c), bod 13.3. písm. b) a e) a bod 13.12. Všeobecných podmienok, zmluva zaniká odstúpením. Spoločnosť môže od zmluvy odstúpiť ak účastník nezaplatil cenu za poskytnuté služby ani do 45 dní po dni splatnosti tejto ceny, ak účastník opakovane porušuje podmienky zmluvy alebo záväzné pokyny spoločnosti. V prípade odstúpenia od zmluvy končí platnosť a účinnosť zmluvy a teda zmluva sa ruší ku dňu doručenia písomného oznámenia o odstúpení od zmluvy druhej zmluvnej strane. Ak spoločnosť uvedie v tomto oznámení neskorší deň, ku ktorému má zmluva na základe odstúpenia zaniknúť, zmluva zanikne až k tomuto dňu.

Faktúrou č. 7001128060 zo dňa 08. 02. 2010 pôvodný veriteľ odporcovi za obdobie od 08. 01. 2010 do 07. 02. 2010 vyfakturoval zmluvnú pokutu v sume 663,88 eur a faktúra bola splatná dňa 27. 02. 2010. Faktúrami č. 7901012628, č. 7902021447 a č. 7904102173 vyfakturoval navrhovateľovi za zúčtovacie obdobie od 08.01.2009 do 07.05.2009 sumu 202,95 eur, ktorá predstavovala mesačné poplatky a hlasové služby.

Odporca vo svojej výpovedi potvrdil, že so spoločnosťou Eurotel uzatvoril zmluvu o pripojení. Na základe zmluvy mu boli touto spoločnosťou poskytované služby, za ktoré mal platiť na základe vystavených faktúr. Je pravda, že faktúry vystavené za mesiac február až máj 2009 neuhradil, nakoľko sa ocitol v nepriaznivej finančnej situácii. Namietal však premlčanie požadovanej peňažnej čiastky. Ide o faktúry vystavené a splatné v mesiacoch február až máj 2009. Keďže žaloba bola podaná na súd až v novembri 2012, uplynula už trojročná premlčacia doba. Požadovanú zmluvnú pokutu považoval za vysokú a v rozpore s dobrými mravmi, preto ju žiadal zamietnuť.

Podľa § 489 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka ( ďalej len „Občiansky zákonník“), záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 491 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených, môžu však vznikať aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv. Na záväzky vznikajúce zo zmlúv v zákone neupravených treba použiť ustanovenia zákona, ktoré upravujú záväzky im najbližšie, pokiaľ samotná zmluva neurčuje inak.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 42 ods. 4 písm. b) zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení účinnom v rozhodnom období (ďalej len „Zákon“), účastník je povinný platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní.

Podľa § 43 ods. 1, 2 Zákona, zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa. Podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 43 ods. 5 Zákona, podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník opakovane neoprávnenne zasahuje do zariadenia verejnej siete alebo takýto zásah umožní tretej osobe, hoci aj z nedbanlivosti, ak nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti, ak pripojí na verejnú sieť zariadenie, ktoré nespĺňa požiadavky osobitných predpisov, alebo používa také zariadenie v rozpore so schválenými podmienkami a ani na výzvu podniku zariadenie neodpojí, ak opakovane používa verejnú službu spôsobom, ktorý znemožňuje podniku kontrolu jej používania, ak opakovane porušuje podmienky zmluvy o pripojení.

Podľa § 544 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods.1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba X. Z. F. platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania

omeškania zmení základná úroková sadzba X. Z. F. a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba X. Z. F. platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba X. Z. F. sa použije počas celého tohto polroka je dvojnásobok úrokovej sadzby určenej W. F. L. platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného záväzku.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 100 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 111 Občianskeho zákonníka zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že medzi navrhovateľom a odporcom bola uzatvorená podľa ust. § 43 a nasl. zák. č. 610/2003 Z. z. zmluva o pripojení v znení k nej uzatvoreného dodatku s tým, že časť jej obsahu bola určená odkazom na všeobecné podmienky. Na základe zmluvy právny predchodca navrhovateľa vystavil odporcovi faktúru č. 7001128060, splatnú dňa 28.02.2010 v sume 663,88 eur, ktorou vyúčtoval dojednanú zmluvnú pokutu.

Nárok uplatnený navrhovateľom v tomto konaní predstavuje aj nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty tak ako bola odporcovi vyúčtovaná vyššie uvedenou faktúrou, ktorý nárok navrhovateľa v návrhu odvodzoval od skutočnosti, že odporca si neplnil svoje povinnosti vyplývajúce pre neho z dojednaného zmluvného záväzku a to konkrétne, že riadne a včas neuhradil cenu za poskytnuté služby, v dôsledku čoho došlo k vypojeniu jeho SIM karty. V písomnom vyjadrení uviedol aj ďalšie skutočnosti odôvodňujúce jeho nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty. Navrhovateľ si tiež uplatnil nárok na sumu neuhradených služieb, ktoré odporca aj napriek ich vyúčtovaniu neuhradil.

Predmetný právny vzťah súd posudzoval ako spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, nakoľko ide o zmluvu, ktorú uzatváral navrhovateľ ako dodávateľ a odporca ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj Všeobecných podmienok bol daný navrhovateľom bez možnosti odporcu privodiť akúkoľvek zmenu.

V zmysle dodatku uzatvoreného k zmluve o pripojení a Všeobecných podmienok, bola medzi účastníkmi konania pre prípad porušenia zmluvných dojednaní dohodnutá zmluvná pokuta a súd mal za to, že takto dohodnutá zmluvná pokuta je v rozpore s ust. § 3 ods. 1., § 39 a § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v

právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná. Ustanovenie § 53 ods. 1, veta druhá predstavuje cestu na širšiu súdnu ochranu spotrebiteľa aj vo vzťahu k esenciálnym zložkám zmluvy.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zřejmé, že ide o rovnosť len formálnu.

Súd nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty. Pokiaľ ide však o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstojí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“). Smernica zároveň v prílohe vypočítava pre členské štáty ako vzor niektoré zmluvné podmienky, ktoré odporúča transponovať do vnútroštátnych predpisov. Miesto v Smernici má aj „neprimeraná kompenzácia za porušenie záväzku spotrebiteľa“ a s účinnosťou od 1. januára 2008 bola neprimeraná sankcia explicitne zapracovaná medzi neprijateľné podmienky aj do Občianskeho zákonníka.

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zřejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní

podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

Súd pri svojom rozhodovaní prihliadal aj k ostatným zmluvným podmienkam, k povahe služby, k okolnostiam zmluvy. Súd bral zreteľ na povahu tovaru, na ktorý zmluva bola uzavretá, keď predmetom bolo poskytovanie služieb v rámci dohodnutého programu, pričom cena za poskytované služby bola stanovená cenníkom a zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú s tým, že v zmysle dodatku sa odporca zaviazal, že po dobu 24 mesiacov zotrúva v zmluvnom vzťahu s podnikom a že po celú túto dobu bude bez prerušenia tieto služby využívať a to v súlade s jeho záväzkami. Zmluvná pokuta bola dojednaná pre porušenie povinností tak ako boli uvedené v jednotlivých ustanoveniach vyplývajúcich pre odporcu zo zmlúv a predmetného dodatku. Súd bral na zreteľ aj okolnosti súvisiace s uzavretím predmetnej zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy, keď zmluva bola uzavretá na predtlačí spoločnosti, jednotlivé údaje boli vpísané zástupcom spoločnosti.

V danej právnej veci si navrhovateľ uplatnil nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, na ktorú mu v zmysle zmluvných podmienok vznikol nárok, nakoľko odporca riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb. Zmluvná pokuta dojednaná v dodatku k zmluve o pripojení ho zaväzovala k jej zaplateniu v prípade porušenia zmluvy počas celej doby viazanosti, teda 24 mesiacov a to aj v prípade, ak si účastník zmluvy plnil svoju povinnosť odoberať služby poskytované navrhovateľom, riadne platil ich úhradu až do doby krátko pred uplynutím doby viazanosti, pričom aj v prípade nezaplatenia poslednej úhrady mal povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu stále v plnej výške. V tomto smere navrhovateľ nerozlišoval medzi prípadmi, kedy spotrebiteľ ukončí zmluvu jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti, alebo sa tak stane na začiatku doby viazanosti. V oboch týchto prípadoch je spotrebiteľ viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty, čo je potrebné považovať za neprijateľné.

Súd ďalej poukazuje na to, že dodávateľ z hľadiska času vôbec nerozlišuje, kedy ku skutočnosti zakladajúcej nárok dodávateľa na zmluvnú pokutu dôjde s tým, že zmluvná pokuta by mu patrila aj v prípade, žeby odporca len uskutočnil nejaký úkon smerujúci k ukončeniu platnosti zmluvy, teda bez ohľadu na to, či by k ukončeniu platnosti aj došlo. Ďalším aspektom je aj samotná výška zmluvnej pokuty, ktorá bola určená jednotnou sumou za porušenie viacerých pre odporcu zo zmluvy, všeobecných podmienok a dodatku vyplývajúcich povinností.

Súd je toho názoru, že v spotrebiteľskej veci by už pri samotnom uzatváraní zmluvy nemal byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy a to spotrebiteľ. Už toto na prvý pohľad vyznieva výrazne v neprospech jedného z účastníkov zmluvy. Uvedené súd konštatuje preto, že navrhovateľ ako dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinnosti na jeho strane. Významné je pritom posúdenie zmluvnej pokuty s ohľadom na povahu, obsah zmluvy v čase uzavretia dohody o zmluvnej pokute a posúdenie prijateľnosti alebo neprijateľnosti tohto zmluvného dojednaní by nemali ovplyvňovať ďalšie skutočnosti, ktoré nastanú po uzavretí zmluvy, teda ani následné správanie účastníkov zmluvy a v rámci neho i porušenie zmluvných dojednaní by nemali mať vplyv na prvotné posúdenie toho, či dojednaná zmluvná pokuta nie je neprimeranou sankciou za nesplnenie povinnosti.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade so zákonnými ustanoveniami súd dospel k záveru, že dojednaná zmluvná pokuta, tak ako bolo vyššie uvedené, je neprimeraná, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech odporcu ako spotrebiteľa, teda je neprijateľná a v rozpore s dobrými mravmi. Súd poukazuje, že takéto stanovisko v obdobných prípadoch zaujal aj Krajský súd v Prešove a to vo veciach vedených pod sp. zn. 2Co/137/2010, 18Co/136/2010, 17Co/184/2011, kde v závere rozhodnutia vyslovil, že takto dojednaná zmluvná pokuta ako zmluvná podmienka je neprijateľná.

Na pojednávaní dňa 08.07.2013 odporca vzniesol námietku premlčania voči predmetnej pohľadávke, nakoľko ide o faktúry vystavené a splatné v mesiacoch február až máj 2009 a žalobný návrh bol podaný na súd v novembri 2012.

Premičanie je kvalifikované plynutie času, v dôsledku ktorého súdnu vymáhateľnosť možno odvrátiť námietkou premičania. Zmyslom tohto inštitútu je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch. Uplynutím premičacej doby právo nezaniká, iba sa oslabuje. Základným účelom inštitútu premičania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje nároky a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby nebolo po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že posledná faktúra vystavená navrhovateľom bola splatná dňa 27.05.2009. Trojročná premičacia doba podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, ktorý je potrebné na daný právny vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy aplikovať, by tak uplynula dňa 27.05.2012.

V danej právnej veci začala plynúť premičacia doba od 27.05.2009, uplynula dňa 27.05.2012, no navrhovateľ podal žalobu na tunajšom súde až dňa 07.11.2012, teda až po uplynutí zákonnej trojročnej premičacej doby v zmysle Občianskeho zákonníka. Odporca vzniesol námietku premičania a súd tento úkon považoval za účinné dovolanie sa premičania, preto nemohol navrhovateľovi toto premičané právo priznať a návrh v celom rozsahu zamietol.

Podľa § 151 ods. 1,2 O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia. Ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Odporca bol v konaní v plnom rozsahu úspešný, preto má v zmysle ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku právo na plnú náhradu trov konania. Odporca si nárok na náhradu trov konania neuplatnil, preto mu súd ich náhradu nepriznal.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.